

**Załącznik do Programu Profilaktyczno – Wychowawczego w Szkole Podstawowej im ks.
Jana Twardowskiego w Powidzku na rok 2022-2023**

**ZAŁOŻENIA DO PROGRAMU PROFILAKTYCZNO – WYCHOWAWCZEGO
SZKOŁY PODSTAWOWEJ W POWIDZKU NA ROK 2022-2023**

Przy opracowaniu Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły uwzględniono:

1. Dotychczasowe doświadczenia szkoły.
2. Zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli uwagi dotyczące głównych problemów opiekuńczo – wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku w latach ubiegłych.
3. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
4. Diagnoza środowiska szkolnego
5. Ewaluacje Programu Profilaktyczno Wychowawczego na rok 2022-2023
6. Wyniki Ewaluacji wewnętrznej na rok 2022-2023

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym

2022/2023:

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
5. Wspomaganie kształcenia w szkołach ponadpodstawowych w związku z nową formułą egzaminu maturalnego od roku 2023.
6. Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.
7. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
8. Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z

Załącznik do Programu Profilaktyczno – Wychowawczego w Szkole Podstawowej im ks. Jana Twardowskiego w Powidzku na rok 2022-2023

wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

9. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

Diagnoza problemów występujących w Szkole Podstawowej w Powidzku została poprzedzona ankietą przygotowaną przez pedagoga szkolnego – dotycząca kondycji psychicznej uczniów (jest to narzędzie spełniające wymogi wynikające z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r.) a wyniki posłużyły do uaktualnienia Programu Wychowawczo – Profilaktycznego na rok 2022/2023. Ankiety wypełniali uczniowie, celem przeprowadzonej ankiety było zbadanie kondycji psychicznej uczniów.

Wnioski z przeprowadzonej ankiety:

Najbardziej zauważalne problemy, które deklarowali ankietowani uczniowie to:

- problemy w zakresie pomocy oraz wzajemnej życzliwości w klasie.
- uczniowie nie dbają o rytm dnia, późno chodzą spać i często zarywają nocki,
- w sytuacjach trudnych nie proszą o pomoc dorosłą osobę, czy bardziej doświadczoną,
- uczniowie w dużym zakresie odczuwają ból głowy z powodu szkoły,
- uczniowie w większości wykazują chęć nauki zdalnej,
- uczniowie czują się bezpiecznie w obliczu panującej wojny na Ukrainie,
- w ostatnim czasie życie uczniów nie uległo zmianie "na gorsze"
- w większości uczniowie lubią chodzić do szkoły,
- uczniowie lubią siebie nawzajem,
- uczniowie są zadowoleni z postępów w szkole,
- uczniowie nie czują się samotni,
- uczniowie w większości czują się nieśmiali,
- uczniowie w większości denerwują się bez powodu,, szybko wpadają w złość

REKOMENDACJE WYNIKAJĄCE Z ANKIETY:

1. Należy podejmować działania mające na celu edukację rodziców dotyczącą kondycji psychicznej oraz zagrożenia wynikające ze złej kondycji psychicznej dzieci. Jak radzić sobie z trudnymi stanami psychicznymi dzieci, gdzie szukać pomocy.
2. Uświadomić rodziców jak ważna jest rozmowa z dziećmi o problemach, które przeżywają.
3. Propagować spędzanie z dziećmi więcej czasu wolnego.
4. Interesować się zainteresowaniami i pasjami dzieci.
5. Chwalić uczniów za osiągnięte sukcesy szkolne i pozaszkolne.

Załącznik do Programu Profilaktyczno – Wychowawczego w Szkole Podstawowej im ks. Jana Twardowskiego w Powidzku na rok 2022-2023

6. Przeprowadzić warsztaty dotyczące radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.
7. Mobilizować i aktywizować uczniów do wspólnego spędzania czasu wolnego.
8. Przeprowadzać zajęcia integracyjne w szkole mające na celu wspólną pracę i spędzanie czasu z różnymi grupami rówieśniczymi.
9. Organizowanie i koordynowanie wolontariatu, gdzie dzieci i młodzież miałyby szansę nadać swojemu życiu sens, bądź inny wymiar, w sposób aktywny i pożyteczny spędzać swój wolny czas.

CELE, ZADANIA PROGRAMU PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZEGO W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

Cel szczegółowy nr 1: Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki

Rekomendowane zadania:

1. prowadzenie zajęć integrujących w klasach, w szczególności w klasach początkowych każdego etapu edukacyjnego oraz w grupach wychowawczych;
2. upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennych kulturowo i językowo, wielojęzycznych oraz idei bezpiecznej i efektywnej edukacji włączającej uczniów i wychowanków z niepełnosprawnościami;
3. organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach dla uczniów, wychowanków, rodziców, nauczycieli, wychowawców;
4. upowszechnianie programów edukacyjnych i działań alternatywnych do zachowań ryzykownych, rozwijających umiejętności psychologiczne i społeczne uczniów i wychowanków, promowanie wolontariatu;
5. angażowanie uczniów i wychowanków w procesy podejmowania decyzji w szkole i placówce, aktywizacja samorządów uczniowskich i innych form działalności uczniowskiej;
6. doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców umożliwiających budowanie pozytywnych relacji z uczniami i wychowankami i ich rodzicami, w tym kompetencji z zakresu komunikacji interpersonalnej;
7. doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
8. doskonalenie umiejętności nauczycieli i specjalistów oraz innych pracowników szkoły i placówki w zakresie bezpiecznego funkcjonowania w szkole i placówce uczniów i wychowanków, w tym uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz prowadzenie edukacji uczniów i wychowanków w tym zakresie;

Załącznik do Programu Profilaktyczno – Wychowawczego w Szkole Podstawowej im ks. Jana Twardowskiego w Powidzku na rok 2022-2023

9. upowszechnianie programów edukacyjnych i szkoleń rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców;
10. włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole i placówce oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły i placówki;
11. tworzenie warunków do uspołeczniania szkoły i placówki i poszerzania współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku lokalnym.

Cel szczegółowy nr 2: Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.

2.1. Profilaktyka agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy

Rekomendowane zadania:

1. opracowanie i upowszechnianie zbioru oczekiwań, zasad i reguł, dotyczących zachowania w środowisku szkolnym, oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania – we współpracy z uczniami i wychowankami i ich rodzicami;
2. podtrzymywanie pozytywnych tradycji szkoły i placówki, przekazywanie wartości społecznych i norm prospołecznych;
3. wdrażanie w szkole i placówce programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwiązywanie konfliktów z wykorzystaniem metody mediacji i negocjacji;
4. realizacja programów rówieśniczych, takich jak: pomoc koleżeńska w nauce, rówieśniczy doradcy czy rówieśniczy mediatorzy;
5. prowadzenie zajęć z zakresu edukacji prawnej dla uczniów i wychowanków, dotyczących m.in. konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy;
6. realizacja przez szkoły i placówki, w tym młodzieżowe ośrodki wychowawcze (MOW) i młodzieżowe ośrodki socjoterapii (MOS), programów z poziomu profilaktyki wskazującej, adresowanych do uczniów i wychowanków z utrwalonymi zachowaniami agresywnymi, wymagających interwencji i dalszych działań korekcyjnych, edukacyjno-terapeutycznych;
7. opracowanie i upowszechnianie materiałów metodycznych dla nauczycieli i wychowawców do prowadzenia działań z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym cyberprzemocy;
8. doskonalenie nauczycieli i wychowawców z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy, rozwiązywania konfliktów, podejmowania interwencji profilaktycznych, reagowania w sytuacjach kryzysowych;
9. doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i specjalistów w zakresie pracy z uczniami i wychowankami ze specjalnym i potrzebami edukacyjnymi, w tym niedostosowanymi społecznie lub zagrożonymi niedostosowaniem społecznym;
10. prowadzenie spotkań dla rodziców z zakresu metody szkolnej interwencji profilaktycznej oraz edukacji prawnej, w tym konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy;
11. opracowanie i stosowanie procedury reagowania w sytuacjach kryzysowych, w tym związanych z wystąpieniem przemocy w szkole i placówce;

Załącznik do Programu Profilaktyczno – Wychowawczego w Szkole Podstawowej im ks. Jana Twardowskiego w Powidzku na rok 2022-2023

12. opracowanie zasad współpracy szkoły z policją lub strażą gminną (miejską) w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w szkole i placówce oraz na terenie szkoły i placówki.

2.2. Przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków oraz profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, hazardu.

Rekomendowane zadania:

1. monitorowanie rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków, w tym środków zastępczych i leków wydawanych bez wskazań lekarza używanych w celach pozamedycznych;
2. realizacja edukacji zdrowotnej w szkołach i placówkach w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom;
3. wdrażanie programów profilaktyki uzależnień z zakresu profilaktyki uniwersalnej, rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności;
4. uwzględnianie rozpoznanych potrzeb i problemów uczniów w zakresie zapobiegania uzależnieniom w programie wychowawczym szkoły i programie profilaktyki;
5. udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach w zakresie profilaktyki uzależnień, w szczególności uczniów i wychowanków zagrożonych niedostosowaniem społecznym i niedostosowanych społecznie;
6. wdrażanie i wspieranie rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych programów z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej, opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności dla dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także ich rodziców;
7. rozwijanie, przy wsparciu dorosłych, profilaktyki rówieśniczej, angażującej liderów młodzieżowych do działań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom w środowisku szkolnym i lokalnym i promowania życia bez uzależnień;
8. zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwijanie ich pasji i zainteresowań w ramach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych;
9. podnoszenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień;
10. wdrożenie systemu wsparcia psychologicznego dla nauczycieli, wychowawców w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia z zakresu poprawy jakości systemu oddziaływań profilaktycznych;
11. przygotowanie przez szkoły i placówki procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, z uwzględnieniem zadań osób podejmujących interwencje;
12. upowszechnianie przykładów dobrych praktyk prawidłowo opracowanych i realizowanych programów wychowawczych szkoły i placówki i programu profilaktyki;

Załącznik do Programu Profilaktyczno – Wychowawczego w Szkole Podstawowej im ks. Jana Twardowskiego w Powidzku na rok 2022-2023

13. upowszechnianie programów rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców w zakresie przeciwdziałania narkomanii;
14. opracowanie i upowszechnianie publikacji i materiałów kierowanych do rodziców na temat ryzyka używania narkotyków;
15. współpraca z rodzicami przy realizacji programów profilaktyki selektywnej i wskazującej, w szczególności dla dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
16. współpraca szkół i placówek z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły lub placówki na rzecz przeciwdziałania narkomanii w środowisku lokalnym.

2.3. Kształtowanie umiejętności uczniów i wychowanków w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów.

Rekomendowane zadania:

1. upowszechnianie przeznaczonych dla uczniów i wychowanków materiałów edukacyjnych dotyczących odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z nowych mediów;
2. wdrażanie programów edukacyjnych dla uczniów i wychowanków dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz sposobów reagowania w sytuacjach zagrożenia;
3. opracowanie i upowszechnianie materiałów metodycznych dla nauczycieli i wychowawców dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez uczniów i wychowanków;
4. upowszechnianie informacji o punktach konsultacyjnych i liniach pomocowych dla uczniów i wychowanków, w których można zgłaszać przypadki niebezpiecznych zdarzeń w Internecie;
5. opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych dla rodziców dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez uczniów i wychowanków;
6. współpraca z rodzicami uczniów i wychowanków w zakresie bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez ich dzieci;
7. poszerzenie współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły lub placówki na rzecz prawidłowego funkcjonowania uczniów i wychowanków w środowisku cyfrowym.

2.4. Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów i wychowanków, m.in. związanych z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych, a także przemocą w rodzinie.

Załącznik do Programu Profilaktyczno – Wychowawczego w Szkole Podstawowej im ks. Jana Twardowskiego w Powidzku na rok 2022-2023

Rekomendowane zadania:

1. monitorowanie sytuacji uczniów i wychowanków związanej z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych i udzielanie im różnych form wsparcia w zakresie rozwoju emocjonalnego, poznawczego i społecznego;
2. uwzględnienie tematyki przeciwdziałania przemocy seksualnej w działalności szkoły i placówki;
3. doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych w szkołach i placówkach w zakresie udzielania pomocy uczniom z problemami rozwojowymi i życiowymi;
4. doskonalenie kompetencji nauczycieli oraz dyrektorów szkół i placówek w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i stosowania procedury „Niebieskie Karty”;
5. udostępnianie rodzicom i opiekunom materiałów informacyjnych i edukacyjnych na tematy związane z kryzysami rozwojowymi i życiowymi dzieci i młodzieży;
6. monitorowanie aktywności przedstawicieli oświaty w pracach zespołów interdyscyplinarnych i grupach roboczych w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych;
7. tworzenie lokalnych sieci wsparcia dla uczniów i wychowanków przeżywających kryzysy rozwojowe i życiowe;
8. uwzględnienie tematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie w działalności szkoły i placówki.

Cel szczegółowy nr 3: Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

Rekomendowane zadania:

1. upowszechnianie i realizacja w szkole i placówce programów służących promocji zdrowego stylu życia;
2. upowszechnianie programów edukacyjnych z zakresu zdrowego żywienia i aktywności fizycznej;
3. upowszechnianie w szkołach i placówkach programów z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa;
4. organizowanie i wspieranie działań służących promocji zdrowego stylu życia, w szczególności:
 - a. organizacja żywienia w szkole i placówce zapewniającego ciepły i zgodny z normami żywieniowymi posiłek,
 - b. uwzględnianie potrzeb dzieci w zakresie diety,
 - c. zapewnienie odpowiedniego asortymentu sklepiku szkolnego,
 - d. tworzenie ogródków przyszkolnych;
5. podejmowanie działań ograniczających spożywanie napojów o zwiększonej zawartości cukru i barwników na rzecz konsumpcji wody w celu poprawy zdrowia dzieci i młodzieży;
6. planowanie, wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja szkolnej polityki w zakresie aktywności fizycznej;

Załącznik do Programu Profilaktyczno – Wychowawczego w Szkole Podstawowej im ks. Jana Twardowskiego w Powidzku na rok 2022-2023

7. podejmowanie działań w celu zwiększenia zaangażowania uczniów w zajęcia wychowania fizycznego;
8. zagospodarowanie czasu wolnego ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej w szkole i placówce oraz poza nią;
9. monitorowanie dostępności do profilaktycznej opieki zdrowotnej uczniów i wychowanków, w szczególności z terenów wiejskich i ze szkół prowadzących kształcenie zawodowe;
10. podnoszenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły i placówki w zakresie realizacji edukacji zdrowotnej, w szczególności zdrowego żywienia oraz zapobiegania zaburzeniom odżywiania;
11. opracowanie i upowszechnianie materiałów z zakresu edukacji zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, skierowanych do nauczycieli i rodziców;
12. popularyzacja programu sieci szkół promujących zdrowie;
13. zwiększenie liczby szkół i placówek podejmujących działania na rzecz promocji zdrowia;
14. zwiększenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły i placówki oraz rodziców w zakresie zdrowego stylu życia;
15. podnoszenie jakości pracy szkół i placówek promujących zdrowie w celu uzyskania Wojewódzkiego lub Krajowego Certyfikatu Szkoła Promująca Zdrowie.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ ORAZ ANALIZA ANKIETY - KONDYCJA PSYCHICZNA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ W POWIDZKU JEST ZAŁĄCZNIKIEM DO REALIZACJI PROGRAMU PROFILAKTYCZNO - WYCHOWAWCZEGO NA ROK SZKOLNY 2022-2023

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, ich skuteczności, a w dalszej kolejności wyciąganiu wniosków i rekomendacji. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1. obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. analizę dokumentacji,
3. przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,.
4. rozmowy z rodzicami,
5. wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
6. analizy przypadków
7. współpracę z instytucjami zewnętrznymi.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny opracował i uaktualnił zespół w składzie:

**Załącznik do Programu Profilaktyczno – Wychowawczego w Szkole Podstawowej im ks.
Jana Twardowskiego w Powidzku na rok 2022-2023**

M. Staniszevska

A. Wróbel

I. Krupa